

Обґрунтування
щодо прийняття рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Змін до Порядку
контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах
енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та
ліцензійних умов»

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, який утворюється Кабінетом Міністрів України.

НКРЕКП здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

НКРЕКП здійснює державне регулювання шляхом, зокрема, державного контролю та застосування заходів впливу.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону Регулятор здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктами, що належать до особливої групи споживачів у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення планових та позапланових виїзних, а також невиїзних перевірок відповідно до затверджених ним порядків контролю.

З огляду на викладене, НКРЕКП постановою від 14.06.2018 № 428 затверджено Порядок контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов (далі – Порядок контролю).

Відповідно до Порядку контролю, за результатами перевірки складається акт у двох примірниках, який підписується членами комісії з перевірки.

У разі виявлення порушень акт про результати перевірки вноситься на засідання Регулятора, за результатами якого Регулятор приймає рішення про застосування до суб'єкта господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, санкції, передбаченої цим Законом.

Відповідно до частини другої статті 22 Закону за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у відповідній сфері, Регулятор може застосовувати санкції у вигляді:

- 1) застереження та/або попередження про необхідність усунення порушень;
- 2) накладення штрафу;
- 3) зупинення дії ліцензії;
- 4) анулювання ліцензії.

Регулятор застосовує штрафні санкції до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у розмірах, встановлених законами України «Про ринок електричної енергії», «Про природні монополії», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про ринок природного газу», «Про теплопостачання», «Про енергетичну ефективність».

При застосуванні санкцій Регулятор має дотримуватися принципів пропорційності порушення і покарання та ефективності санкцій, які мають стримуючий вплив.

Юридичним департаментом, з урахуванням висновків щодо застосування норм права, викладених у постановах Верховного Суду, було рекомендовано Департаменту ліцензійного контролю розглянути питання розроблення та впровадження Методики розрахунку штрафних санкцій з метою дотримання вищенаведених принципів при застосуванні санкцій до суб'єктів господарювання.

З метою розроблення відповідного документа НКРЕКП співпрацювало з Проєктом енергетичної безпеки USAID.

Проєктом енергетичної безпеки USAID спільно з зовнішніми консультантами – компанією «Ернст енд Янг», за участю Департаменту ліцензійного контролю розроблено проєкт Методики розрахунку штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, що дозволить зробити процес застосування штрафних санкцій ще більш прозорим, прогнозованим та відкритим.

Крім того, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики службовою запискою від 01.06.2023 № 937/17-23 звернувся до Департаменту ліцензійного контролю з проханням унести зміни до Порядку контролю, якими передбачено врахування операторам систем розподілу витрат електричної енергії за 2022 рік, пов'язаних з перевищенням фактичних економічних коефіцієнтів технологічних витрат електроенергії за 2022 рік від затверджених ЕКПТВЕ на 2022 рік, при розрахунку загальної суми отриманого/недоотриманого доходу від ліцензованої діяльності.

Проєкт відповідного рішення, що має ознаки регуляторного акта, було розроблено та розміщено 12.06.2023 на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua для отримання зауважень та пропозицій від фізичних, юридичних осіб, їх об'єднань, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих осіб у письмовому та/або електронному вигляді.

Зауваження та пропозиції до проєкту вказаного рішення, що надійшли від заінтересованих осіб до НКРЕКП у період з 12 червня по 03 липня 2023 року та попередня позиція НКРЕКП у формі таблиці оприлюднені 21.08.2023 шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

На виконання вимог положень статті 15 Закону та Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, НКРЕКП 25.08.2023 проведено відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій) проекту вказаного рішення. Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій оприлюднено 29.08.2023 на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Водночас, у зв'язку з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» НКРЕКП було доопрацьовано проєкт Методики розрахунку штрафних санкцій за порушення законодавства у сферах енергетики та комунальних послуг та відповідних ліцензійних умов, яка була схвалена 25.08.2023 на відкритому засіданні.

З огляду на зазначене, на відкритому обговоренні розглянуто виключно пропозиції та зауваження, що надавались до змін в додатки 22 та 27 до Порядку контролю, тобто до Методик визначення сум надлишково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності з розподілу електричної енергії.

З огляду на викладене,

Департамент ліцензійного контролю пропонує:

прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов».

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни

до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов

1. У додатку 22:

1) підпункт 22 пункту 4 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Для цілей розрахунку складова $(1 - K^{BP}_w - K^{DD}_w)$ приймається рівною нулю у разі, якщо її значення менше нуля;»;

2) у підпункті 6 пункту 5:

в абзаці шостому цифри «20» замінити цифрами «22»;

доповнити вісьмома новими абзацами такого змісту:

«Якщо

$$\sum_{i=1}^n O_{\text{ТВЕ нф } i} < \sum_{i=1}^n O_{\text{ТВЕ ф } i},$$

за умови надання належного обґрунтування перевищення фактичних витрат електричної енергії над нормативно-фактичними технологічними витратами електричної енергії, зокрема:

структури такого перевищення витрат з відповідним документальним підтвердженням кожної компоненти цієї структури, зокрема оператором системи передачі, Державною інспекцією енергетичного нагляду України, адміністратором комерційного обліку тощо відповідно до їх компетенції;

належним чином оформлених розрахунків витрат електричної енергії за 2022 рік згідно із фактичними схемами роботи системи розподілу/обсягами розподілу/надходження/віддачі/транзиту електричної енергії тощо за 2022 рік (за характерними періодами роботи мережі) проведених спеціалізованими підприємствами/організаціями, що виконують комплекс робіт з розрахунків витрат в електричних мережах, за умови документального підтвердження оператором системи передачі, Державною інспекцією енергетичного нагляду України, адміністратором комерційного обліку відповідності вихідних даних для проведення таких розрахунків, фактичному режиму роботи мережі у 2022 році.

$D_{\text{ТВЕ нф } i}$ за 2022 рік визначається за формулою

$$D_{\text{ТВЕ нф } i} = O_{\text{ТВЕ ф } i} \times Ц_{\text{ТВЕ } i},$$

де $O_{\text{TBE } \phi i}$ – фактичний обсяг технологічних витрат електричної енергії на її розподіл в i -му місяці звітнього року, МВт·год;»;

3) підпункт 5 пункту 6 виключити.

У зв'язку з цим підпункт 6 вважати підпунктом 5.

2. У додатку 27:

1) у пункті 4:

у підпункті 3 слова, цифри та знак «відповідно до пункту 5.20 глави» замінити словами «згідно з главою»;

підпункт 5 після знаків та аббревіатури «(ОНВ)» доповнити словами та знаками «з урахуванням витрат, що капіталізуються при виконанні ремонтів та інвестиційної програми,»;

підпункт 25 після слова «напруги» доповнити знаком та словами «, врахованого при розрахунку тарифів»;

2) у пункті 5:

підпункт 4 доповнити вісьмома новими абзацами такого змісту:

«Якщо

$$\sum_{i=1}^n O_{\text{TBE нф } i} < \sum_{i=1}^n O_{\text{TBE } \phi i},$$

за умови надання належного обґрунтування перевищення фактичних витрат електричної енергії над нормативно-фактичними технологічними витратами електричної енергії, зокрема:

структури такого перевищення витрат з відповідним документальним підтвердженням кожної компоненти цієї структури, зокрема оператором системи передачі, Державною інспекцією енергетичного нагляду України, адміністратором комерційного обліку тощо відповідно до їх компетенції;

належним чином оформлених розрахунків витрат електричної енергії за 2022 рік згідно із фактичними схемами роботи системи розподілу/обсягами розподілу/надходження/віддачі/транзиту електричної енергії тощо за 2022 рік (за характерними періодами роботи мережі) проведених спеціалізованими підприємствами/організаціями, що виконують комплекс робіт з розрахунків витрат в електричних мережах, за умови документального підтвердження оператором системи передачі, Державною інспекцією енергетичного нагляду України, адміністратором комерційного обліку відповідності вихідних даних для проведення таких розрахунків, фактичному режиму роботи мережі у 2022 році.

$D_{\text{TBE нф } i}$ за 2022 рік визначається за формулою

$$D_{\text{TBE нф } i} = O_{\text{TBE } \phi i} \times C_{\text{TBE } i},$$

де $O_{\text{TBE } \phi i}$ – фактичний обсяг технологічних витрат електричної енергії на її розподіл в i -му місяці звітнього року, МВт·год;»;

в абзаці п'ятому підпункту 6 знак та слова «, поза заходами затвердженої» замінити словами «при виконанні ремонтів та»;

абзац четвертий підпункту 7 після цифр та знака «1175,» доповнити словами та знаками «з урахуванням фактичних витрат, що капіталізуються при виконанні ремонтів та інвестиційних програм,»;

3) підпункт 3 пункту 6 виключити.

Директор Департаменту
ліцензійного контролю

Ярослав ЗЕЛЕНЮК